

PPC

Oborový test psychologie

Filozofická fakulta

Univerzita Palackého v Olomouci

skupina 01

16. května 2021 8:00

Filozofická
fakulta

2021

Psychologie

01. Mezi tzv. *endogenistické teorie vývoje* patří

- a) Lifespanová teorie vývoje.
- b) Teorie morálního vývoje.
- c) Teorie psychosociálního vývoje.
- d) Teorie psychosexuálního vývoje.
- e) Ekosystémová teorie vývoje.

02. V senzomotorickém stádiu vývoje podle Piageta dítě dosahuje

- a) symbolického myšlení.
- b) antropomorfního myšlení.
- c) abstraktního myšlení.
- d) vědomí stálosti počtu, množství a hmotnosti.
- e) vědomí stálosti objektu.

03. Americký psycholog Charles Osgood vytvořil metodu ke zjišťování konotativního významu slov, tzv.

- a) Q-RAM sorting.
- b) tématicko-apercepční test.
- c) asociační test.
- d) sociometrickou zkoušku.
- e) sémantický diferenciál.

04. Konflikt snaživosti a pocitu méněcennosti podle Eriksona odpovídá

- a) období dospívání.
- b) batolecímu věku.
- c) kojeneckému věku.
- d) předškolnímu věku.
- e) období mladšího školáka.

05. Tzv. *heuristické strategie* člověk nejčastěji využívá při

- a) snaze zvýšit kapacitu pozornosti.
- b) zpracování informací v senzorické paměti.
- c) organizaci percepčního pole.
- d) kódování a ukládání paměťových stop.
- e) procesech myšlení a řešení problémů.

06. Mezi významné české psychology zabývající se především vývojovou psychologií NEPATŘÍ

- a) Stanislav Kratochvíl.
- b) Marie Vágnerová.
- c) Josef Langmeier.
- d) Dana Krejčířová.
- e) Václav Příhoda.

07. Mezi tzv. *chicagskou sedmu* psychosomatických onemocnění NEPATŘÍ

- a) hypertenze.
- b) žaludeční vředy.
- c) neurodermatitida.
- d) anémie.
- e) hypertyreóza.

08. Zakladatelem genetiky byl

- a) Wilhelm Leibniz.
- b) Gregor Mendel.
- c) Immanuel Kant.
- d) Georg Hegel.
- e) Max Weber.

09. Mezi poruchy sexuální preference NEPATŘÍ

- a) exhibicionismus.
- b) voyeurismus.
- c) frotérství.
- d) fetišismus.
- e) transsexualismus.

10. Mezi základní emoce NEPATŘÍ

- a) svědomitost.
- b) strach.
- c) hněv.
- d) překvapení.
- e) radost.

11. *Empirický* přístup v psychologii se zaměřuje na

- a) podrobný popis jedinečností osoby.
- b) výklad významů v životním příběhu klienta.
- c) hledání obecně platných pravidel fungování psychiky.
- d) ověřování poznatků a získávání zkušeností v praxi.
- e) celostní pojetí zkoumaného problému.

12. Které spojení autora a příslušného pojmu NENÍ správné?

- a) F. Heider – atribuční teorie
- b) J. L. Moreno – ego-psychologie
- c) M. Seligman – naučená bezmocnost
- d) E. Berne – transakční analýza
- e) K. Lewin – teorie pole

13. Které spojení autora či autorů a příslušných pojmů je správné?

- a) A. Bandura – frustrační teorie agrese
- b) J. B. Rotter – locus of control
- c) P. Zimbardo – kovarianční teorie
- d) H. M. Kelley – teorie deindividuace
- e) Dollard & Miller – self-efficacy

14. Tzv. *hypnagogický stav* nastává

- a) v hlubokém spánku (III. stadium spánku)
- b) při lehkém spánku (II. stadium spánku).
- c) ve fázi usínání (I. stadium spánku).
- d) v pozdním hlubokém spánku (IV. stadium).
- e) ve fázi rychlých očních pohybů.

15. Zpracování zrakových informací probíhá v mozku zejména v

- a) čelním laloku.
- b) temenním laloku.
- c) týlním laloku.
- d) ostrovním laloku.
- e) spánkovém laloku.

16. Pojmy *slabý/silný* a *vyrovnaný/nevyrovnaný* jsou typické pro teorii temperamentu dle

- a) W. Sheldona.
- b) Hippokrata.
- c) H. Eysencka.
- d) I. P. Pavlova.
- e) E. Kretschmera.

17. S konceptem *transakční analýzy* jsou nejčastěji spojovány pojmy

- a) poplach, rezistence, vyčerpání.
- b) emoční, kognitivní a konativní složka.
- c) commitment, challenge, control.
- d) srozumitelnost, smysluplnost, zvládnutelnost.
- e) rodič, dospělý, dítě.

18. *Separační úzkost* je

- a) úzkost vázaná na prostředí školy u nezralých dětí.
- b) strach rodičů z tzv. opuštěného hnízda při odchodu dětí z domova.
- c) prvním příznakem deprese u předškolních dětí.
- d) přirozeným projevem u kojenců/batolat, vázaným na citový vztah k matce.
- e) obava dospívajících z opuštění primární rodiny.

19. *Hyperagilnost* je porucha

- a) osobnosti.
- b) jednání.
- c) spánku.
- d) pozornosti.
- e) nálady.

20. Období kojence končí

- a) tím, že dítě přestává být kojeno matkou.
- b) tím, že dítě tzv. „pase koníčky“.
- c) prvními samostatnými krůčky a slovy dítěte.
- d) prvním sociálním úsměvem dítěte.
- e) u chlapců Oidipovským a u dívek Elektriiným komplexem.

21. Sociálním a citovým vývojem kojence se zabýval

- a) Lawrence Kohlberg.
- b) René Spitz.
- c) Sigmund Freud.
- d) Jean Piaget.
- e) Arnold Gessel.

22. Období pubescence se vyznačuje především

- a) produktivitou, kreativitou a zesílením pocitu vlastní odpovědnosti.
- b) nástupem hormonálních změn, psychickou labilitou a nástupem abstraktního myšlení.
- c) tzv. první tělesnou proměnou, která souvisí se změnami proporcí hlavy, trupu a končetin.
- d) rozvojem symbolického, antropomorfního myšlení a fantazie.
- e) rozvojem realistického a praktického myšlení, dobrým vztahem k autoritě.

23. Informace z vnějšího světa zprostředkovávají zejména

- a) exteroceptory.
- b) interoceptory.
- c) parareceptory.
- d) glukoreceptory.
- e) liporeceptory.

24. Percepční pole se obvykle dělí na

- a) popředí a zákulisí.
- b) figuru a popředí.
- c) formu a tvar.
- d) barvu a tvar.
- e) figuru a pozadí.

Filozofie

25. Která z následujících religiozit NEPATŘÍ mezi *monoteistické*?

- a) buddhismus
- b) višnuismus
- c) judaismus
- d) islám
- e) křesťanství

26. Jaký termín se používá pro získávání teorie na základě jednotlivých pozorování?

- a) racionalizace
- b) indukce
- c) redukce
- d) abdukce
- e) dedukce

27. Filosofická škola založená Platónem nesla název

- a) Akademie.
- b) Stoická škola.
- c) Kynická škola.
- d) Peripatetická škola.
- e) Gymnasion.

28. Kdo je autorem spisu *Kritika čistého rozumu*?

- a) Jan Patočka
- b) Georg Wilhelm Friedrich Hegel
- c) David Hume
- d) Gottfried Wilhelm Leibniz
- e) Immanuel Kant

29. Jak se označuje myšlenkový směr, který si vybírá či mixuje části jiných směrů?

- a) eklekticismus
- b) fenomenologie
- c) epistemologie
- d) solipsismus
- e) epikureismus

30. Komu jsou připisovány tzv. *aporie* (např. rychlý Achilles nedohoní želvu, půlení úsečky atd.)?

- a) Pythagoras ze Sámu
- b) Aristotelés
- c) Platón
- d) Zenón z Eleje
- e) Démokritos z Abdér

31. Kterému z řeckých filosofů se připisuje, že za základní princip (tzv. *arché*) považoval vzduch (*aér*)?

- a) Herakleitos
- b) Anaximandros
- c) Parmenidés
- d) Thalés
- e) Anaximenés

Sociologie

32. Hypotéza, že v heterogenní společnosti vzniklé imigrací mnoha kultur, etnik či národností dochází k postupné asimilaci, přičemž tato společnost se stává více homogenní a její rozdílné prvky či rysy se pojí v jeden harmonický celek, se anglicky nazývá

- a) culture shock.
- b) salad bowl.
- c) melting pot.
- d) inclusion.
- e) focus group.

33. Jaká byla v absolutních počtech zhruba natalita v ČR v roce 2014?

- a) 29 000
- b) 75 000
- c) 175 000
- d) 50 000
- e) 110 000

34. Dlouhodobé nepřátelské a ponižující vztahy na pracovišti, šikana, ukládání ponižujících úkolů, sociální izolace či sexuální obtěžování ze strany spolupracovníků se souborně odborně nazývá

- a) bossing.
- b) ostrakismus.
- c) personální šikana.
- d) mobbing.
- e) harašení.

35. Která z uvedených církví má podle posledního sčítání lidu z roku 2011 v ČR nejmenší zastoupení?

- a) Českobratrská církev evangelická
- b) Federace židovských obcí
- c) Svědkové Jehovovi
- d) Církev československá husitská
- e) Pravoslavná církev

36. Trvalejší seskupení lidí v konkrétním prostoru, jako například všichni zaměstnanci jedné velké továrny, se odborně sociologicky nazývá

- a) agregát.
- b) dav.
- c) veřejnost.
- d) shluk.
- e) komunita.

37. Vylučná skupina osob, jejichž sociální status je předem dán a nelze jej za života změnit či opustit, se nazývá

- a) sekta.
- b) elita.
- c) národnost.
- d) sociální třída.
- e) kasta.

38. Které z uvedených teorií sociální deviace odpovídá následující úryvek?

"Někteří lidé jsou k deviantnímu chování primárně determinováni, přičemž základem pro predikci takového chování je velikost příslušné regulační oblasti v mozku, což ovlivňuje i tvar a výstupky na lebkách pachatelů."

- a) genealogická teorie
- b) etiketizační teorie
- c) teorie anomie
- d) teorie vztahové vazby a deprivace
- e) frenologie

Biologie

39. V žaludku dosahuje pH hodnoty až

- a) 9.
- b) 0.
- c) 1.
- d) -1.
- e) -9.

40. Zadní provazce míchy obsahují

- a) vzestupné (senzitivní) dráhy.
- b) Purkyňovy buňky.
- c) retikulární formaci.
- d) sestupné (motorické) dráhy.
- e) pyramidovou a mimopyramidovou dráhu.

41. Luteinizační hormon

- a) je také označován jako prolaktin.
- b) je od puberty tvořen v pohlavních žlázách mužů i žen.
- c) ovlivňuje především růst prsů u žen.
- d) má vliv na produkci mužského pohlavního hormonu.
- e) podporuje růst folikulů ve vaječníku.

42. Bartholinovy žlázy

- a) jsou součástí trávicího traktu.
- b) jsou významným zdrojem enzymů.
- c) nacházíme pouze u žen.
- d) produkují tkáňové hormony.
- e) nacházíme u obou pohlaví.

43. Brocovo centrum řeči je uloženo v laloku

- a) spánkovém.
- b) týlním.
- c) ostrovním.
- d) temenním.
- e) čelním.

44. Díváte se přímo před sebe a z vaší pravé strany přilétá motýl. Pokud nepohnete hlavou ani očima, jeho obraz je zpracováván

- a) v mozkové kůře pravé hemisféry.
- b) v mozkové kůře obou hemisfér současně.
- c) v mozkové kůře levé hemisféry.
- d) pouze ve zrakových centrech na úrovni mezimozku.
- e) pouze ve zrakových centrech na úrovni středního mozku.

45. Esenciální mastné kyseliny

- a) lidské tělo dovede vytvořit po dodání prekurzorů.
- b) jsou produkovány jaterní tkání.
- c) je třeba bez výjimky dodávat ze zevních zdrojů.
- d) nejsou pro lidské tělo významné.
- e) vznikají v lidském těle z neesenciálních mastných kyselin.

46. Kortizol patří mezi nejdůležitější zástupce

- a) glukokortikoidů.
- b) estrogenů.
- c) mineralokortikoidů.
- d) liberinů.
- e) androgenů.

47. Silviův kanálek (mokovod) nacházíme na úrovni

- a) páteřní míchy.
- b) mezimozku.
- c) středního mozku.
- d) koncového mozku.
- e) prodloužené míchy.

48. Vyberte tvrzení, které platí pro žluté tělísko.

- a) Žluté tělísko nacházíme jako součást vaječného žloutku ptačích a plazích vajec.
- b) Žluté tělísko vede ke vzniku Graafova folikulu.
- c) Žluté tělísko produkuje řadu hormonů, např. aldosteron.
- d) Žluté tělísko je hlavním producentem estrogenů.
- e) Žluté tělísko vzniká z Graafova folikulu.

49. Informace z chemoreceptorů, které jsou citlivé na obsah kyslíku a oxidu uhličitého, jsou vedeny primárně do

- a) mozečku.
- b) hypothalamu.
- c) mozkové kůry.
- d) mozkového kmene.
- e) thalamu.

50. Nedostatečná produkce tyroxinu může způsobit

- a) špatné snášení tepla.
- b) zrychlení činnosti srdce.
- c) předrážděnost a nervozitu.
- d) útlum duševních funkcí.
- e) hubnutí.

PPC

Oborový test psychologie

Filozofická fakulta

Univerzita Palackého v Olomouci

skupina 02

16. května 2021 9:00

Filozofická
fakulta

2021

Psychologie

01. Na počátku 20. století má ve vývojové psychologii centrální význam

- a) srovnávání vývoje člověka s vývojem živočišných druhů.
- b) výzkum zaměřený na prenatální vývoj dítěte.
- c) genetické studium dvojčat.
- d) výzkum a měření inteligence.
- e) gerontopsychologie a tematika smrti a umírání.

02. *Elektrín komplex* patří podle psychoanalytické koncepce psychosexuálního vývoje do fáze, která se nazývá

- a) falická.
- b) latence.
- c) anální.
- d) orální.
- e) genitální.

03. Americký psycholog George A. Miller se proslavil výzkumem

- a) emocí.
- b) motivace.
- c) paměti.
- d) spánku.
- e) imaginace.

04. Konflikt identity a zmatení rolí podle Eriksona odpovídá

- a) předškolnímu věku.
- b) období dospívání.
- c) období mladšího školáka.
- d) batolecímu věku.
- e) střední dospělosti.

05. Dle Aristotela sestává základní forma myšlení, tzv. *úsudek*, z/ze

- a) propozic a inkluzí.
- b) premis a konkluze.
- c) syntézy a analýzy.
- d) argumentů a protiargumentů.
- e) dedukce a indukce.

06. Významným českým myslitelem, který položil základy vývojové psychologie u nás v tzv. předvědeckém období, byl

- a) Jaroslav Šturma.
- b) Jan Amos Komenský.
- c) Václav Příhoda.
- d) Zdeněk Matějček.
- e) František Palacký.

07. Mezi tzv. *chicagskou sedmu* psychosomatických onemocnění NEPATŘÍ

- a) neurodermatitida.
- b) rakovina.
- c) hypertyreóza.
- d) hypertenze.
- e) revmatoidní artritida.

08. Z existencialistické filosofie vychází terapeutický směr

- a) funkcionalismu.
- b) behaviorismu.
- c) daseinanalýzy.
- d) gestaltismu.
- e) psychoanalýzy.

09. Somatizaci a obracení psychických konfliktů na tělesné příznaky lze označit pojmem

- a) dekompenzace.
- b) konverze.
- c) depersonalizace.
- d) desenzibilizace.
- e) konvulze.

10. Význam emocí při rozhodování zdůrazňoval A. Damasio v teorii

- a) zpětné obličejové vazby.
- b) stresové reakce.
- c) frustrace-agrese.
- d) somatických markerů.
- e) homeostázy.

11. *Idiografický* přístup v psychologii se zaměřuje na

- a) hledání obecně platných psychických zákonitostí.
- b) výklad významů v životním příběhu klienta.
- c) celostní pojetí zdravotního problému.
- d) ověřování poznatků a získávání zkušeností v praxi.
- e) podrobný popis jedinečností osoby.

12. Které spojení autora a příslušného pojmu NENÍ správné?

- a) E. Berne – transakční analýza
- b) F. Heider – vývoj morálky
- c) M. Seligman – naučená bezmocnost
- d) J. L. Moreno – sociometrie
- e) K. Lewin – teorie pole

13. Které spojení autora či autorů a příslušných pojmů je správné?

- a) A. Bandura – frustrační teorie agrese
- b) H. M. Kelley – self-efficacy
- c) J. B. Rotter – kovarianční teorie
- d) Dollard & Miller – locus of control
- e) P. Zimbardo – teorie deindividuaace

14. Mezi poruchy spánku NEPATŘÍ

- a) delirium.
- b) dyssomnie.
- c) bruxismus.
- d) somnambulismus.
- e) insomnie.

15. Místo na sítnici s největší hustotou sensorických buněk označujeme jako

- a) jasnou skvrnu.
- b) žlutou skvrnu.
- c) slepou skvrnu.
- d) bílou skvrnu.
- e) tmavou skvrnu.

16. Dimenze *emoční stability/lability* a *introverze/extroverze* jsou typické pro teorii temperamentu dle

- a) E. Kretschmera.
- b) Hippokrata.
- c) W. Sheldona.
- d) H. Eysencka.
- e) I. P. Pavlova.

17. S konceptem tzv. *hardiness* jsou nejčastěji spojovány pojmy

- a) poplach, rezistence, vyčerpání.
- b) rodič, dospělý, dítě.
- c) srozumitelnost, smysluplnost, zvládnutelnost.
- d) commitment, challenge, control.
- e) emoční, kognitivní a konativní složka.

18. Pojem *moratorium* ve vývojové psychologii spojujeme s

- a) pozdějším nástupem menopauzy u žen.
- b) vyvíjející se identitou dospívajícího člověka, tzv. hledáním se.
- c) vyrovnáváním se s blížící se smrtí ve stáří.
- d) prvními projevy autonomie a sebeprosazení u batolat.
- e) pozdním nástupem chůze u batolat, která se narodila předčasně.

19. *Hypomanie* je porucha

- a) osobnosti.
- b) pozornosti.
- c) spánku.
- d) jednání.
- e) nálady.

20. Období dospívání dělíme na

- a) pubescenci a adolescenci.
- b) mladší a starší školní věk.
- c) prepubertu a pubertu.
- d) preadolescenci, adolescenci a postadolescenci.
- e) prepubertu, pubertu a postpubertu.

21. S novou koncepcí tzv. *lifespanové teorie* vývoje přišel

- a) Urie Bronfenbrenner.
- b) Paul B. Baltes.
- c) Jean Piaget.
- d) Erik H. Erikson.
- e) Sigmund Freud.

22. Období mladšího školáka se vyznačuje především

- a) vytvářením návyků, rozvojem samostatnosti a specificky lidských charakteristik.
- b) rozvojem realistického a praktického myšlení, dobrým vztahem k autoritě.
- c) tzv. druhou tělesnou proměnou a negativismem.
- d) rozvojem symbolického, antropomorfního myšlení a fantazie.
- e) prvními hormonálními změnami a psychickou labilitou.

23. Pocit žízně regulují zejména

- a) infrareceptory.
- b) exteroreceptory.
- c) ultrareceptory.
- d) osmoreceptory.
- e) glukoreceptory.

24. Tzv. *reverzibilní oscilace* souvisí s procesem

- a) prožívání.
- b) spánku.
- c) myšlení.
- d) paměti.
- e) vnímání.

Filozofie

25. Čím se zabývá *sémantika*?

- a) srovnáváním jazykových výrazů mezi různými jazyky
- b) zda je věta gramaticky správná
- c) původem slov
- d) významem sdělení
- e) čeho promluvou dosáhneme

26. Který z filosofů proslul výrokem „*vím, že nic nevím*“?

- a) Aristotelés
- b) Kant
- c) Sókratés
- d) Descartes
- e) Platón

27. Která trojice myslitelů patří do antické filozofie?

- a) Anaximandros, Platón, Maimonidés
- b) Démokritos, Parmenidés, Empedoklés
- c) Akvinský, Sókratés, Aristotelés
- d) Platón, Augustinus, Thalés
- e) Anaximenés, Pythagoras, Avicenna

28. Kdo je podle známého sofisty Protágora mírou všech věcí?

- a) člověk
- b) společnost
- c) zákon
- d) náhoda
- e) bůh

29. Který z následujících filozofických směrů se nejvíce zabýval teologií?

- a) scholastika
- b) analytická filozofie
- c) logicismus
- d) existencialismus
- e) fenomenologie

30. Co nejlépe odpovídá termínu *aporie*?

- a) právní obhajoby
- b) zpěvy bohům
- c) argumentační fauly
- d) paradoxy
- e) netradiční řešení

31. Kterému z řeckých filosofů se připisuje, že za základ všeho považoval číslo (*arithmos*)?

- a) Herakleitos
- b) Thalés
- c) Pythagoras
- d) Parmenidés
- e) Anaximandros

Sociologie

32. Který z uvedených pojmů je ostatním nejvíce vzdálený?

- a) etnologie
- b) etnografie
- c) národopis
- d) sociologie
- e) kulturní antropologie

33. Přibližně kolik procent obyvatel ČR je dle statistik z roku 2014 ve věkové kohortě 65 a více let?

- a) 26 %
- b) 11 %
- c) 34 %
- d) 42 %
- e) 18 %

34. Co nebo kdo je to *komunikant*?

- a) osoba, která se aktivně nebo i pasivně účastní komunikace
- b) osoba, která kóduje a vysílá určité sdělení
- c) médium, prostřednictvím kterého se komunikuje
- d) osoba, která přijímá a dešifruje určité sdělení
- e) obsah sdělované informace

35. Přibližně kolik procent obyvatel ČR je podle posledního sčítání lidu z roku 2011 věřících?

- a) 35 %
- b) 40 %
- c) 30 %
- d) 20 %
- e) 10 %

36. Trvalejší skupina lidí, kteří sdílejí určitou oblast, potřeby a zájmy se odborně sociologicky nazývá

- a) fórum.
- b) klub.
- c) komunita.
- d) spolek.
- e) obec.

37. Který z uvedených znaků NEPATŘÍ mezi typické prvky moderní společnosti?

- a) malá sociální kontrola
- b) vývoj až chaos
- c) nízká míra dělby práce, soběstačnost
- d) rovnost před zákonem
- e) sekularizace

38. Které z uvedených teorií sociální deviace odpovídá následující úryvek?

"Sociální deviace je důsledkem nemocné společnosti, ve které v důsledku prudkých negativních změn přestávají platit společenské normy, je oslabena sociální kontrola a lidé mohou bez zábran prosazovat své individuální zájmy."

- a) frenologie
- b) teorie vztahové vazby a deprivace
- c) teorie anomie
- d) subkulturní teorie
- e) teorie sociálního učení

Biologie

39. Mediátorem nervosvalové ploténky v lidských svalech je

- a) adrenalin.
- b) serotonin.
- c) noradrenalin.
- d) dopamin.
- e) acetylcholin.

40. Limbický systém mozku hraje významnou roli pro

- a) hmatové funkce.
- b) emoce a paměť.
- c) volní hybnost a rovnováhu.
- d) sluchové a zrakové funkce.
- e) řízení homeostázy.

41. Gama-aminomáselná kyselina

- a) je významnou součástí mozkomíšního moku.
- b) nehraje v lidském těle žádnou roli.
- c) tlumí šíření vzruchů a informací v mozku.
- d) je hlavní součástí gliálních buněk.
- e) patří mezi nejznámější excitační mediátory.

42. Glomerulus je v těsném kontaktu s

- a) Bowmanovým váčkem.
- b) močovodem.
- c) sběracím kanálkem.
- d) Henleovou kličkou.
- e) ledvinnými kalichy.

43. Retikulární formace je centrem

- a) retikuloendotelového systému (RES).
- b) dýchání.
- c) zraku.
- d) hybnosti.
- e) rovnováhy.

44. Cévnatka člověka

- a) je nejvnitřnější vrstvou oční koule.
- b) je tuhá vazivová blána na povrchu oka.
- c) obsahuje tyčinky a čípky.
- d) vybíhá v řasnaté těleso.
- e) vystýlá přední 1/3 oka.

45. V lidském srdci nacházíme

- a) dvojcípou chlopeň při výstupu z levé komory.
- b) poloměsíčitou chlopeň mezi pravou předsíní a pravou komorou.
- c) trojcípou chlopeň v levé polovině srdce.
- d) dvojcípou chlopeň v pravé polovině srdce.
- e) poloměsíčitou chlopeň při výstupu z komory.

46. Statiny a liberiny jsou produkovány

- a) na spodině mezimozku.
- b) v thalamu.
- c) v neurohypofýze.
- d) v nadledvinách.
- e) v adenohipofýze.

47. Dura mater jako obal mozku

- a) je nejsvrchnější plenou.
- b) naléhá přímo na mozkovou tkáň.
- c) leží pod *arachnoideou*.
- d) leží těsně nad *pia mater*.
- e) je obklopena mozkomíšním mokem.

48. Vyberte správné tvrzení o monocytech.

- a) Monocyty vznikají v tkáních z makrofágů.
- b) Monocyty cestují z tkání do krve.
- c) Monocyty jsou producentem protilátek.
- d) Monocyty se mění na makrofágy.
- e) Monocyty patří mezi granulocyty.

49. Do součástí nespecifické imunity NEPATŘÍ

- a) kůže.
- b) kyselina chlorovodíková.
- c) lysozym.
- d) pot a kožní maz.
- e) imunoglobulin.

50. Lymfocyty typu B

- a) po aktivaci a přeměně produkují imunoglobuliny.
- b) obsahují látky, které vyvolávají zánětlivou reakci – např. heparin.
- c) jsou součástí retikuloendotelové soustavy.
- d) patří mezi granulocyty.
- e) jsou součástí nespecifické imunity.

PPC

Oborový test psychologie

Filozofická fakulta

Univerzita Palackého v Olomouci

skupina 03

16. května 2021 11:00

Filozofická
fakulta

2021

Psychologie

- 01.** Ve svých počátcích (tj. do 30. let 20. století) se vývojová psychologie zabývala
- a) psychickým vývojem žáků základních a středních škol.
  - b) prenatálním vývojem dítěte.
  - c) zmapováním rozdílů ve vývoji člověka a ostatních živočichů.
  - d) vývojovými změnami evolučními a involučními od prenatálního období až po smrt.
  - e) evolučními vývojovými změnami od narození do dospívání člověka.
- 02.** Ve stádiu konkrétních operací podle Piageta dítě
- a) polidšřuje předměty.
  - b) usuzuje symbolicky.
  - c) nechápe stálost objektu.
  - d) má abstraktní myšlení.
  - e) rozumí stálosti počtu, množství a hmotnosti.
- 03.** Americký psycholog William James dělil *Já* na
- a) sexuální a racionální.
  - b) činné a trpné.
  - c) jasné a temné.
  - d) éterické a tělesné.
  - e) vnitřní a vnější.
- 04.** Konflikt důvěry a nedůvěry podle Eriksona odpovídá
- a) kojeneckému věku.
  - b) předškolnímu věku.
  - c) batolecímu věku.
  - d) období mladšího školáka.
  - e) období dospívání.
- 05.** Tzv. *mnemotechnické pomůcky* jsou využívány v souvislosti s/se
- a) vzděláváním tělesně postižených osob.
  - b) výchovou osob s poruchami autistického spektra.
  - c) výzkumem bezděčné pozornosti.
  - d) procesem zapamatování a uložení informací v paměti.
  - e) terapií a léčbou hyperkinetických poruch v dětství.
- 06.** John Bowlby a Mary Ainsworthová
- a) realizovali výzkum dvojčat, aby dokázali genetickou podmíněnost psychických procesů.
  - b) realizovali sérii praktických experimentů, aby ověřili logické usuzování dětí.
  - c) definovali teorii morálního vývoje dětí.
  - d) definovali teorii kognitivního vývoje dětí.
  - e) definovali teorii citové vazby u dětí.
- 07.** Mezi tzv. *chicagskou sedmu* psychosomatických onemocnění NEPATŘÍ
- a) ulcerózní kolitida.
  - b) hypertenze.
  - c) asthma bronchiale.
  - d) revmatoidní artritida.
  - e) cévní mozková příhoda.

- 08.** Na smysl života klade důraz zejména psychoterapeutický směr zvaný
- hypnoterapie.
  - farmakoterapie.
  - logoterapie.
  - kognitivně behaviorální terapie.
  - racionálně emoční terapie.
- 09.** Dezintegraci psychických procesů či tzv. „rozpad osobnosti“ lze také označit pojmem
- disinhibice.
  - distorze.
  - difuze identity.
  - desenzibilizace.
  - disociace.
- 10.** Mezi obranné mechanismy dle A. Freudové NEPATŘÍ
- projekce.
  - introjekce.
  - dekonverze.
  - reaktivní výtvor.
  - popření.
- 11.** *Holistický* přístup v psychologii se zaměřuje na
- výklad významů v životním příběhu klienta.
  - hledání obecně platných psychických zákonitostí.
  - celostní pojetí zkoumaného problému.
  - ověřování poznatků a získávání zkušeností v praxi.
  - podrobný popis jedinečností osoby.
- 12.** Které spojení autora a příslušného pojmu NENÍ správné?
- K. Lewin – teorie pole
  - M. Seligman – naučená bezmocnost
  - F. Heider – atribuční teorie
  - E. Berne – logoterapie
  - J. L. Moreno – sociometrie
- 13.** Které spojení autora či autorů a příslušných pojmů je správné?
- P. Zimbardo – locus of control
  - A. Bandura – teorie deindividuace
  - Dollard & Miller – frustrační teorie agrese
  - J. B. Rotter – kovarianční teorie
  - H. M. Kelley – self-efficacy
- 14.** Stádium spánku, ve kterém se obvykle nejvíce zdají sny, se označuje jako
- REM fáze.
  - nonREM fáze.
  - alfa fáze.
  - delta fáze.
  - hypnagogický stav.
- 15.** Emoce v CNS zpracovává zejména
- limbický systém.
  - část bazálních ganglií.
  - spánkový lalok.
  - retikulární formace.
  - mozkový kmen.

16. Pojmy *pyknik* a *astenik* jsou typické pro teorii temperamentu dle

- a) I. P. Pavlova.
- b) Hippokrata.
- c) W. Sheldona.
- d) E. Kretschmera.
- e) H. Eysencka.

17. S tzv. *generalizovaným adaptačním syndromem* jsou nejčastěji spojovány pojmy

- a) rodič, dospělý, dítě.
- b) commitment, challenge, control.
- c) srozumitelnost, smysluplnost, zvládnutelnost.
- d) emoční, kognitivní a konativní složka.
- e) poplach, rezistence, vyčerpání.

18. Pojem *apgar skóre* se užívá ve spojitosti s

- a) nástupem a rozvojem chůze u batolat.
- b) posuzováním tělesného růstu kojenců.
- c) kondicí novorozence.
- d) ověřováním tělesné školní zralosti.
- e) antropologickými srovnáními tělesného vývoje u různých kultur.

19. *Hypersomnie* je porucha

- a) vůle.
- b) spánku.
- c) jednání.
- d) osobnosti.
- e) pozornosti.

20. Vědu zabývající se manželstvím nazýváme

- a) neonatologie.
- b) matrimoniologie.
- c) thanatologie.
- d) mammalogie.
- e) gerontologie.

21. Výzkumem citové deprivace a nechtěných dětí se zabýval především

- a) Lawrence Kohlberg.
- b) Lev Vygotskij.
- c) John B. Watson.
- d) Zdeněk Matějček.
- e) Sigmund Freud.

22. Batolecí období se vyznačuje především

- a) tzv. druhým obdobím negativismu a prvními hormonálními změnami.
- b) rozvojem realistického a praktického myšlení dle teorie J. Piageta.
- c) tzv. první tělesnou proměnou, která souvisí s ustálením proporce hlavy, trupu a končetin typickou až do dospělosti.
- d) rozvojem symbolického, antropomorfního myšlení a fantazie.
- e) vytvářením návyků, rozvojem samostatnosti a specificky lidských charakteristik – např. řeči, chůze.

23. Při akutním stresu se vyplavuje zejména hormon

- a) testosteron.
- b) dopamin.
- c) adrenalin.
- d) oxytocin.
- e) estrogen.

24. Tzv. *fenomén koktejlového večírku* byl popsán v souvislosti s výzkumem

- a) spánku.
- b) vědomí.
- c) myšlení.
- d) paměti.
- e) pozornosti.

Filozofie

25. Náboženský reformátor Martin Luther odmítl řadu církevních zvyklostí. Která z níže uvedených mezi ně NEPATŘÍ?

- a) odpustky
- b) existence církevních řádů
- c) uctívání soch a obrazů
- d) kult světců
- e) víra v Ježíše Krista

26. Která z filosofických disciplín se zabývá způsoby, jak poznáváme svět?

- a) pragmatismus
- b) ontologie
- c) gnozeologie
- d) etika
- e) metafyzika

27. Který z uvedených filosofů se NEZABÝVAL důkazy boží existence?

- a) René Descartés
- b) Tomáš Akvinský
- c) Pavel Tichý
- d) Edmund Husserl
- e) Anselm z Canterbury

28. Který z myslitelů považoval lidi za odsouzené ke svobodě, protože až na jejich rozhodnutí závisí to, kým se stanou?

- a) Martin Heidegger
- b) Jean-Paul Sartre
- c) Immanuel Kant
- d) René Descartes
- e) Jan Ámos Komenský

29. Pro který z filosofických směrů svět vznikl emanací z Jedna (*hén*)?

- a) aristotelismus
- b) epikureismus
- c) novoplatonismus
- d) scholastika
- e) fenomenologie

30. Komu je připisována nauka tzv. *čtyř příčin* (materiální, formální, účelová a pohybová)?

- a) Aristotelés
- b) Platón
- c) Spinoza
- d) Bergson
- e) Camus

31. Kterému z řeckých filosofů se připisuje, že za základní princip (tzv. *arché*) považoval oheň (*pýr*)?

- a) Anaximandros
- b) Anaximenés
- c) Parmenidés
- d) Thalés
- e) Hérakleitos

Sociologie

32. Metaforické vyjádření pro multikulturalismus, kdy v heterogenní společnosti vzniklé imigrací sice dochází k postupnému mísení mnoha kultur, etnických skupin či národností, avšak tyto zároveň zůstávají odlišné a zachovávají si svou pestrost, se anglicky nazývá

- a) inclusion.
- b) culture shock.
- c) melting pot.
- d) salad bowl.
- e) focus group.

33. Jaká byla v absolutních počtech zhruba mortalita v ČR v roce 2014?

- a) 174 000
- b) 50 000
- c) 106 000
- d) 29 000
- e) 75 000

34. Skupina sociologických směrů, které tvrdí, že sociální realita není objektivním faktem, ale je neustále znovu přetvářena v procesu sociální interakce a komunikace, se nazývá

- a) fenomenologie.
- b) sociální inženýrství.
- c) sociální konstruktivismus.
- d) sociální determinismus.
- e) relativismus.

35. Která z uvedených národnostních menšin má podle posledního sčítání lidu z roku 2011 v ČR největší zastoupení?

- a) ruská
- b) ukrajinská
- c) bulharská
- d) polská
- e) německá

36. Publikum masových médií se odborně sociologicky nazývá

- a) agregát.
- b) masa.
- c) veřejnost.
- d) dav.
- e) komunita.

37. Který z uvedených znaků NEPATŘÍ mezi typické prvky tradiční společnosti?

- a) stabilita až stagnace
- b) spiritualita
- c) velká sociální kontrola
- d) úzká vládnoucí vrstva
- e) vysoká míra dělby práce a specializace

38. Které z uvedených teorií sociální deviace odpovídá následující úryvek?

"Deviantní kariéra člověka je iniciována především tím, jak na prvotní porušení norem reaguje okolní sociální prostředí. Definování takového člověka jako devianta pak zvyšuje pravděpodobnost, že daný člověk bude jednat deviantním způsobem i v budoucnu."

- a) teorie sociálního učení
- b) teorie vztahové vazby a deprivace
- c) etiketizační teorie
- d) frenologie
- e) teorie frustrace a agrese

Biologie

39. Proces tvorby RNA podle vzoru DNA se nazývá

- a) transpozice.
- b) transakce.
- c) translace.
- d) transkripce.
- e) replikace.

40. Kalózní těleso v lidském mozku

- a) vede informace do mozečku.
- b) je součástí mozkového kmene.
- c) se podílí na udržování rovnováhy těla.
- d) propojuje mozkové polokoule.
- e) je součástí pyramidových drah.

41. Zpětné vstřebávání vody v ledvinových kanálcích ovlivňuje především

- a) TSH.
- b) ADH.
- c) FSH.
- d) ACTH.
- e) LTH.

42. Apokrinní žlázy v kůži člověka

- a) produkují pot pro ochlazení těla.
- b) nejsou vyvinuté (nacházíme je pouze u nižších živočichů).
- c) jsou zdrojem působků (hormonů).
- d) jsou činné od puberty.
- e) jsou zdrojem kožního mazu.

43. Celkový počet hlavových (mozkových nervů) je

- a) 10.
- b) 24.
- c) 12.
- d) 32.
- e) 22.

44. Vyberte správné pořadí prostředí, která tvoří optickou soustavu oka.

- a) rohovka – komorová voda – čočka – sklivec
- b) komorová voda – čočka – rohovka – sklivec
- c) rohovka – komorová voda – sklivec – čočka
- d) čočka – rohovka – komorová voda – sklivec
- e) rohovka – čočka – komorová voda – sklivec

45. *Fibula*

- a) je latinské označení holenní kosti.
- b) tvoří zevní kotník.
- c) tvoří vnitřní kotník.
- d) představuje kostěnou oporu předloktí.
- e) tvoří s kostmi zánártními nožní klenbu.

46. Aldosteron podmiňuje především vylučování

- a) vody.
- b) sodíku.
- c) aminokyselin.
- d) vápníku.
- e) draslíku.

47. III. komora mozková má anatomicky nejblíže k

- a) prodloužené míše.
- b) střednímu mozku.
- c) mezimozku.
- d) Varolově mostu.
- e) koncovému mozku.

48. Vyberte, které tvrzení platí pro ústrojí sluchu člověka.

- a) Vnitřní zvukovod je zakončen bubínkem.
- b) Eustachova trubice spojuje středouší s nosohltanem.
- c) Cortiho orgán leží v horní části polokruhovitých kanálků.
- d) Sluchové receptory jsou drážděny pohybem malých krystalků vápenatých solí.
- e) Blanitý hlemýžď je vyplněn perilymfou.

49. Jako transmitter (přenašeč) se typicky označuje

- a) látka přítomná v nervových synapsích.
- b) součást metabolické dráhy, která přenáší substrát na aktivní místo enzymu.
- c) protein přenášející ionty přes plazmatickou membránu.
- d) látka transportující jinou látku v krvi.
- e) část střevní stěny přenášející živiny do krve.

50. Lymfocyty typu T

- a) jsou součástí nespecifické imunity.
- b) dozrávají v thalamu.
- c) zajišťují tzv. buněčnou imunitu.
- d) jsou součástí humorální imunity.
- e) produkují lysozym.

PPC

Oborový test psychologie

Filozofická fakulta

Univerzita Palackého v Olomouci

skupina 04

16. května 2021 17:00

Filozofická
fakulta

2021

Psychologie

- 01.** První systematické studie vývoje člověka (v 19. století) se soustředily na
- biografická pozorování dětí, tzv. longitudinální studie.
  - studium dětské kresby a řeči a vývojové odchylky.
  - genetické studie dvojčat a podíl dědičnosti na psychických vlastnostech.
  - výzkum a měření inteligence.
  - výzkum zaměřený na prenatální vývoj dítěte.
- 02.** Na prekonvenční úrovni morálky podle Kohlberga je hlavním motivem chování
- dodržování zákonů dané společností.
  - vlastní závazek člověka.
  - svědomí člověka.
  - strach z trestu.
  - očekávání okolí.
- 03.** Americký psycholog Paul Ekman se proslavil studiem
- imaginace.
  - emocí.
  - osobnosti.
  - myšlení.
  - paměti.
- 04.** Konflikt iniciativy a pocitu viny podle Eriksona odpovídá
- předškolnímu věku.
  - období dospívání.
  - kojeneckému věku.
  - období mladšího školáka.
  - batolecímu věku.
- 05.** Myšlení, které přináší nové poznatky, označujeme jako
- reproduktivní.
  - abstraktní.
  - pojmové.
  - konkrétní.
  - produktivní.
- 06.** Zákon rekapitulace, jenž předpokládá, že psychický vývoj člověka je zkráceným opakováním vývoje lidstva, vyslovil
- Ernst Haeckel.
  - Granville Stanley Hall.
  - Jean-Jacques Rousseau.
  - Jan Amos Komenský.
  - Charles Darwin.
- 07.** Mezi tzv. *chicagskou sedmu* psychosomatických onemocnění NEPATŘÍ
- ledvinové kameny.
  - asthma bronchiale.
  - ulcerózní kolitida.
  - neurodermatitida.
  - žaludeční vředy.

08. Představitelem postmoderního přístupu v psychologii a autorem knihy *Dějiny šílenství* byl

- a) Heinz Hartmann.
- b) Michel Foucault.
- c) William James.
- d) Sigmund Freud.
- e) Francis Galton.

09. Mezi poruchy osobnosti NEPATŘÍ porucha

- a) závislá.
- b) histrionská.
- c) schizofrenní.
- d) anxiózní.
- e) anankastická.

10. Výzkum *bazální úzkosti a důvěry* je spojený především se jménem

- a) J. B. Watsona.
- b) A. Freudové.
- c) Ch. Bühlerové.
- d) B. Zeigarnikové.
- e) K. Horneyové.

11. *Nomotetický* přístup v psychologii se zaměřuje na

- a) celostní pojetí zdravotního problému.
- b) ověřování poznatků a získávání zkušeností v praxi.
- c) hledání obecně platných psychických zákonitostí.
- d) podrobný popis jedinečnosti osoby.
- e) výklad významů v životním příběhu klienta.

12. Které spojení autora a příslušného pojmu NENÍ správné?

- a) K. Lewin – teorie pole
- b) F. Heider – atribuční teorie
- c) M. Seligman – teorie konfliktů
- d) E. Berne – transakční analýza
- e) J. L. Moreno – sociometrie

13. Které spojení autora či autorů a příslušných pojmů je správné?

- a) H. M. Kelley – locus of control
- b) Dollard & Miller – teorie deindividuace
- c) J. B. Rotter – frustrační teorie agrese
- d) P. Zimbardo – kovarianční teorie
- e) A. Bandura – self-efficacy

14. Tzv. *cirkadiánní cyklus* souvisí s/se

- a) zpracováním auditivních podnětů.
- b) stresovou reakcí.
- c) střídáním spánku a bdění.
- d) uchováváním homeostázy.
- e) reprodukční schopností člověka.

15. *Daltonismus* je porucha

- a) vidění na blízko.
- b) vidění za šera.
- c) vidění na dálku.
- d) barevného vidění.
- e) periferního vidění.

16. Pojmy *endomorfní* a *ektomorfní* jsou typické pro teorii temperamentu dle

- a) Hippokrata.
- b) W. Sheldona.
- c) E. Kretschmera.
- d) I. P. Pavlova.
- e) H. Eysencka.

17. S konceptem tzv. *sense of coherence* jsou nejčastěji spojovány pojmy

- a) commitment, challenge, control.
- b) poplach, rezistence, vyčerpání.
- c) srozumitelnost, smysluplnost, zvládnutelnost.
- d) emoční, kognitivní a konativní složka.
- e) rodič, dospělý, dítě.

18. Pojem *sekulární akcelerace* souvisí s/se

- a) zrychlením motorického vývoje u batolat.
- b) pozdním nástupem chůze u batolat, která se narodila předčasně.
- c) problematikou nadaných dětí, u nichž je nutný dřívější nástup do školy vzhledem k populační normě.
- d) vyvíjející se identitou dospívajícího člověka, tzv. hledáním se.
- e) urychlením nástupu tělesných změn v období dospívání především u populace v Evropě či Severní Americe.

19. *Hypobulie* je porucha

- a) příjmu potravy.
- b) osobnosti.
- c) pozornosti.
- d) vůle.
- e) spánku.

20. Období novorozence končí

- a) prvními samostatnými krůčky a slovy dítěte.
- b) odchodem matky z porodnice.
- c) tím, že dítě tzv. „pase koníčky“.
- d) u chlapců Oidipovským a u dívek Elektriiným komplexem.
- e) prvním sociálním úsměvem dítěte.

21. Vývojem rozumových schopností dětí se zabýval/a

- a) Lawrence Kohlberg.
- b) Jean Piaget.
- c) Sigmund Freud.
- d) Erik H. Erikson.
- e) Margaret Mahlerová.

22. Předškolní období se vyznačuje především

- a) tzv. první tělesnou proměnou.
- b) rozvojem symbolického, antropomorfního myšlení a fantazie.
- c) rozvojem realistického a praktického myšlení a dobrým vztahem k autoritě.
- d) tzv. druhým obdobím negativismu a prvními hormonálními změnami.
- e) vytvářením návyků, rozvojem samostatnosti a specificky lidských charakteristik – např. řeči, chůze.

23. Změny související s trávením, dýcháním, vylučováním a dalšími tělesnými procesy zaznamenávají tzv.

- a) parareceptory.
- b) proprioreceptory.
- c) visceroreceptory.
- d) exteroceptory.
- e) algoreceptory.

24. Kapacita krátkodobé paměti se obvykle pohybuje v rozmezí

- a) 5–7 prvků.
- b) 5–9 prvků.
- c) 7–10 prvků.
- d) 3–7 prvků.
- e) 8–12 prvků.

Filozofie

25. *Teleologie* je

- a) nauka o účelnosti.
- b) věda o náboženství.
- c) synonymem protestantského vyznání.
- d) věda o prvních principech.
- e) nauka o příčinnosti.

26. Která z filosofických disciplín se zaměřuje na lidské jednání?

- a) etika
- b) kosmologie
- c) metafyzika
- d) gnozeologie
- e) ontologie

27. Která trojice myslitelů patří do středověké filosofie?

- a) Descartes, Derrida, Démokrités
- b) Bacon, Buridan, Bonaventura
- c) Empedoklés, Epikúros, Eriugena
- d) Cicero, Camus, Comte
- e) Aristotelés, Akvinský, Adorno

28. Který myslitel popisuje společnost v přirozeném stavu, ve kterém je „člověk člověku vlkem“ (*homo homini lupus*)?

- a) Niccoló Machiavelli
- b) Thomas Hobbes
- c) John Locke
- d) David Hume
- e) Charles Louis de Montesquieu

29. Pro který filosofický směr je typická myšlenka, že celek je více než pouhý souhrn částí?

- a) strukturalismus
- b) skepticizmus
- c) pozitivismus
- d) stoicismus
- e) hermeneutika

30. Který z uvedených filosofů psal svá díla formou dialogů?

- a) Sókratés
- b) Patočka
- c) Platón
- d) Aristotelés
- e) Kant

31. Kterému z řeckých filosofů se připisuje úvaha, že se vše skládá z atomů?

- a) Herakleitos
- b) Thalés
- c) Démokritos
- d) Parmenidés
- e) Anaximandros

Sociologie

32. Specifický prožitek člověka způsobený překvapivým, nečekaným nebo neuvěřitelným zjištěním, které bylo vyvoláno bezprostředním kontaktem s odlišnými zvyklostmi v cizí zemi, se anglicky nazývá

- a) melting pot.
- b) culture shock.
- c) inclusion.
- d) focus group.
- e) salad bowl.

33. Přibližně kolik procent obyvatel ČR je dle statistik z roku 2014 ve věkové kohortě 0 až 15 let?

- a) 26 %
- b) 11 %
- c) 15 %
- d) 31 %
- e) 39 %

34. Politický systém s nedemokratickou formou vlády, typicky nastolovanou masivní ideologickou propagandou a neskrývaným terorem, jehož vládnoucí skupiny neuznávají žádné meze své pravomoci a snaží se regulovat všechny aspekty veřejného a soukromého života občanů, se nazývá

- a) idiokracie.
- b) fašismus.
- c) totalitarismus.
- d) absolutismus.
- e) plutokracie.

35. Která z uvedených národnostních menšin má podle posledního sčítání lidu z roku 2011 v ČR nejmenší zastoupení?

- a) ruská
- b) polská
- c) bulharská
- d) německá
- e) ukrajinská

36. Dočasné, spíše náhodné seskupení lidí například v obchodě se zeleninou se odborně sociologicky nazývá

- a) shluk.
- b) dav.
- c) komunita.
- d) veřejnost.
- e) agregát.

37. Nástroj sociální kontroly, který je societární reakcí jedince nebo skupiny a jehož smyslem je zajistit dodržování norem, nazýváme

- a) sankce.
- b) zákon.
- c) etika.
- d) zvykovost.
- e) trest.

38. Které z uvedených teorií sociální deviace odpovídá následující úryvek?

"Pro rozvoj deviantního chování člověka je rozhodujících několik prvních let života. Pokud je dítě zbaveno mateřské lásky, pak se může vyvinout v psychopatickou a deviantní osobnost."

- a) teorie sociálního učení
- b) teorie frustrace a agrese
- c) teorie morálního vývoje
- d) teorie vztahové vazby a deprivace
- e) etiketizační teorie

Biologie

39. Sliny člověka obsahují mimo jiné

- a) pankreozymín.
- b) amylázu.
- c) sekretin.
- d) peptidázu.
- e) lipázu.

40. Šedá hmota centrální nervové soustavy je tvořena převážně

- a) myelizovanými vlákny.
- b) těly nervových buněk.
- c) šedými nervovými vlákny.
- d) podpůrnými buňkami (gliemi).
- e) dostředivými a odstředivými výběžky neuronů.

41. Hormon označovaný zkratkou STH

- a) je podstatný pro hospodaření s vodou.
- b) významně ovlivňuje metabolismus.
- c) vzniká v hypotalamu.
- d) se uplatňuje u nižších živočichů, u savců (včetně člověka) nemá velký význam.
- e) je produkován neurohypofýzou.

42. Leydigovy buňky jsou hlavním producentem

- a) testosteronu.
- b) progesteronu.
- c) pachových látek.
- d) spermií.
- e) estrogenu.

43. V horní části spánkového laloku nacházíme korová centra

- a) hmatu.
- b) sluchu.
- c) zraku.
- d) hybnosti.
- e) čichu.

44. Zvracení a kašel jsou řízeny centry na úrovni

- a) středního mozku.
- b) mezimozku.
- c) prodloužené míchy.
- d) thalamu.
- e) páteřní míchy.

45. V každé polovině dutiny nosní člověka najdeme

- a) dvě skořepy nosní.
- b) pouze polovinu skořepy nosní.
- c) tři skořepy nosní.
- d) jednu skořepu nosní.
- e) čtyři skořepy nosní.

46. Mezi tkáňové hormony NEPATŘÍ

- a) sekretin.
- b) pankreozymín.
- c) renin.
- d) oxytocin.
- e) gastrin.

47. Parasympatická ganglia nacházíme

- a) u zadního míšního kořene.
- b) na bazi mozku.
- c) v blízkosti vnitřních orgánů.
- d) podél páteřní míchy.
- e) v blízkosti prodloužené míchy.

48. Pro neurony člověka platí, že

- a) na vnitřní straně membrány v klidu převažují kladné ionty.
- b) v klidových podmínkách je polarizace membrány nulová.
- c) na vnitřní straně membrány v klidu převažují záporné ionty.
- d) ionty draslíku mnohonásobně převažují mimobuněčně.
- e) ionty sodíku mnohonásobně převažují nitrobuněčně.

49. Pro pasivní imunizaci je typické, že do těla dodáváme

- a) aktivované lymfocyty.
- b) oslabené nebo mrtvé mikroorganismy.
- c) interferony.
- d) hotové protilátky.
- e) prekurzory protilátek.

50. Parathormon produkovaný příštítnými tělísky

- a) snižuje hladinu vápníku v krvi.
- b) zvyšuje hladinu vápníku v krvi.
- c) stimuluje ukládání vápníku do kostí.
- d) neovlivňuje hladinu vápníku v krvi.
- e) neovlivňuje odvápnění kostí.